

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βιογραφικά συγγραφέων.....	xiii
Εισαγωγή.....	xv

Μέρος 1ο

Θεωρητική και πρακτική προσέγγιση των εννοιών «επενδυτικό σχέδιο», «αξιολόγηση επενδύσεων» και «χρηματοδότηση επενδύσεων» στο πλαίσιο των αναπτυξιακών κινήτρων

1. Επενδυτικό σχέδιο	3
1.1 Τι είναι το επενδυτικό σχέδιο	3
1.2 Ο σύνθετος χαρακτήρας του επενδυτικού σχεδίου	6
1.3 Διακρίσεις των επενδυτικών σχεδίων	9
1.4 Οι συνέπειες των επενδυτικών σχεδίων στην οικονομική ανάπτυξη.....	13
1.5 Εναρμόνιση των επενδυτικών σχεδίων με τους εθνικούς αναπτυξιακούς σκοπούς, τη στρατηγική ανάπτυξης και τις εθνικές προτεραιότητες	14
1.6 Οι φάσεις σχεδιασμού και ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων	15
1.7 Συνοπτική εξέλιξη των επενδύσεων στην Ελλάδα (1990–σήμερα)	20
1.8 Ενδεικτικά θέματα – ενδεικτικές ερωτήσεις του πρώτου κεφαλαίου.....	23
2. Αξιολόγηση επενδυτικών σχεδίων	25
2.1 Θεωρητική προσέγγιση της αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων.....	25
2.1.1 Γενικά	25
2.1.2 Ιδιωτική–χρηματική και κοινωνική–οικονομική αξιολόγηση.....	26
2.1.3 Εναρμόνιση μεταξύ ιδιωτικής–χρηματικής και κοινωνικής–οικονομικής αξιολόγησης.....	27
2.1.4 Διαδικασία–ενέργειες για την ιδιωτική–χρηματική αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου	28
2.1.5 Διαδικασία–ενέργειες για την οικονομική–κοινωνική αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου	28
2.1.6 Εκτίμηση των κριτηρίων ιδιωτικής–χρηματικής και κοινωνικής–οικονομικής αξιολόγησης	29
2.2 Πρακτική προσέγγισης της αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων – αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων από πλευράς των αναπτυξιακών νόμων	35
2.2.1 Συνοπτική παρουσίαση των κριτηρίων αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων στους προγενέστερους νόμους (Ν. 1892/90, Ν. 2601/98, Ν. 3299/04 και Ν. 3908/11).....	35
2.2.2 Κριτήρια αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων στον πρόσφατο αναπτυξιακό νόμο 4399/16 (άρθρο 14).....	39
2.2.3 Κριτήρια αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων στον νέο αναπτυξιακό νόμο 4887/22	43

2.3	Κριτήρια βαθμολόγησης των επενδυτικών σχεδίων για ένταξη-υπαγωγή στους αναπτυξιακούς νόμους	45
2.3.1	Συνοπτική παρουσίαση των κριτηρίων βαθμολόγησης των επενδυτικών σχεδίων για ένταξη-υπαγωγή στον νόμο 3908/11	45
2.3.2	Κριτήρια βαθμολόγησης των επενδυτικών σχεδίων για ένταξη-υπαγωγή στον πρόσφατο αναπτυξιακό νόμο 4399/16	58
2.3.3	Κριτήρια βαθμολόγησης των επενδυτικών σχεδίων για ένταξη-υπαγωγή στον νέο αναπτυξιακό νόμο 4887/22	60
2.4	Συνοπτική αναφορά αξιολόγησης ενδεικτικών επενδύσεων στο πλαίσιο του «ΕΠΑνΕΚ» (π.χ. δράση «Αναβάθμιση πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στις νέες αγορές», ΕΣΠΑ 2014-2020)	68
2.4.1	Διαδικασία αξιολόγησης	68
2.4.2	Κριτήρια αξιολόγησης	69
2.4.3	Διαδικασία ενστάσεων	72
2.5	Η σημασία της διατηρησιμότητας των επιχειρήσεων στο πλαίσιο των κινήτρων επενδύσεων	73
2.5.1	Η έννοια της διατηρησιμότητας	73
2.5.2	Ο ρόλος της διατηρησιμότητας στην ανάπτυξη μιας περιοχής	76
2.5.3	Διαστάσεις της διατηρησιμότητας-θνησιμότητας των επιχειρήσεων	78
2.5.4	Παράγοντες επίδρασης της διατηρησιμότητας των επιχειρήσεων	79
2.6	Βασικά συμπεράσματα	83
2.7	Ενδεικτικά θέματα – ενδεικτικές ερωτήσεις του δευτέρου κεφαλαίου	83
3.	Χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων	87
3.1	Η φύση και ο ρόλος της χρηματοδότησης	87
3.1.1	Γενικά	87
3.1.2	Προϋποθέσεις ορθολογικής/αποτελεσματικής χρηματοοικονομικής πολιτικής	88
3.1.3	Το αντικείμενο της χρηματοδοτικής λειτουργίας	90
3.2	Ανάγκες και πηγές κεφαλαίων	91
3.2.1	Ανάγκες κεφαλαίων	91
3.2.2	Πηγές προέλευσης των κεφαλαίων	91
3.3	Διάφοροι τρόποι άντλησης κεφαλαίων	95
3.3.1	Γενικά	95
3.3.2	Διάφοροι τρόποι άντλησης κεφαλαίων	95
3.4	Άμεσα και έμμεσα κεφάλαια χρηματοδότησης του κεφαλαίου κίνησης και των πάγιων στοιχείων της επιχείρησης	96
3.5	Νέα χρηματοπιστωτικά εργαλεία τόνωσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων	98
3.5.1	Γενικά	98
3.5.2	Δυνατότητα προκαταβολής έως και ποσοστού 100% της επιχορήγησης με προσκόμιση εγγυητικής επιστολής	98
3.5.3	Ταμείο Επιχειρηματικότητας – ΤΕΠΙΧ, Δράση «Επιχειρηματική επανεκκίνηση»	98
3.5.4	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί – ταμεία συμμετοχών	103
3.5.5	Νέα χρηματοπιστωτικά εργαλεία τόνωσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων εν μέσω της πανδημίας Covid-19 (Δράση 3δ.5-6.2), στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «Ανατολική Μακεδονία και Θράκη» 2014–2020	105

3.6	Βασικά συμπεράσματα.....	120
3.7	Ενδεικτικά θέματα – ενδεικτικές ερωτήσεις του τρίτου κεφαλαίου	121
4.	Οδηγίες για την υλοποίηση εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων	123
4.1	Γενικά	123
4.2	Γενικές οδηγίες	123
4.3	Ειδικές οδηγίες	127
4.4	Βήματα υλοποίησης επενδυτικών έργων στο πλαίσιο πρόσφατης ενδεικτικής δράσης του ΕΣΠΑ 2014-20	133
4.5	Ενδεικτικά θέματα – ενδεικτικές ερωτήσεις του τέταρτου κεφαλαίου	135
5.	Κίνητρα οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης	137
5.1	Γενικά για τα κίνητρα οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης	137
5.2	Κυριότερα είδη κινήτρων	139
5.3	Κίνητρα ενίσχυσης της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης στην Ελλάδα – συνοπτική αναφορά στους προγενέστερους αναπτυξιακούς νόμους (Ν.3299/04, Ν.3908/11), έμφαση στον πρόσφατο νόμο 4399/16 και πλήρης ανάλυση του νέου αναπτυξιακού νόμου 4887/22.....	140
5.3.1	Συνοπτική αναφορά στους προγενέστερους αναπτυξιακούς νόμους	140
5.3.2	Ο αναπτυξιακός νόμος 4399/16	168
5.3.3	Ο νέος αναπτυξιακός νόμος 4887/2022.....	198
5.3.4	Κριτική σύνοψη.....	227
5.4	Συνοπτική αναφορά ενδεικτικών κινήτρων που παρέχονται μέσω των κοινοτικών προγραμμάτων (ΕΣΠΑ 2014-2020).....	228
5.5	Έλεγχος της επιτυχίας της ασκηθείσας περιφερειακής πολιτικής.....	232
5.6	Αποτελεσματικότητα του μηχανισμού προώθησης των επενδύσεων – επιχειρηματικότητας	235
5.7	Σύνοψη	241
5.8	Ενδεικτικά θέματα – ενδεικτικές ερωτήσεις του πέμπτου κεφαλαίου	242

Μέρος 2ο

Διαδικασία και τεχνικές εκπόνησης οικονομοτεχνικών μελετών και επενδυτικών προτάσεων

6.	Μελέτες.....	249
6.1	Κατηγορίες μελετών στον τομέα των επενδύσεων	249
6.1.1	Η μελέτη διερεύνησης ευκαιριών επένδυσης	249
6.1.2	Πρόταση για επένδυση	251
6.1.3	Προμελέτη σκοπιμότητας.....	251
6.1.4	Μελέτες υποστήριξης.....	252
6.1.5	Μελέτη σκοπιμότητας	253
6.1.6	Μελέτη εφαρμογής.....	254
6.2	Οικονομοτεχνική μελέτη.....	255
6.2.1	Γενικά	255

6.2.2	Υποδείγματα εκπόνησης οικονομοτεχνικής μελέτης	256
6.3	Ενδεικτικά θέματα – ενδεικτικές ερωτήσεις του έκτου κεφαλαίου.....	308
7.	Μεθοδολογία εκπόνησης οικονομοτεχνικών μελετών.....	309
7.1	Γενικά	309
7.2	Γενικές επισημάνσεις για τη σωστή υποβολή επενδυτικών σχεδίων	310
7.3	Στοιχεία του φορέα επένδυσης.....	312
7.3.1	Αντικειμενικός σκοπός	312
7.3.2	Περιεχόμενο θεμάτων	312
7.3.3	Οδηγίες–διευκρινίσεις	315
7.4	Πρόγραμμα επενδύσεων.....	319
7.4.1	Αντικειμενικός σκοπός	319
7.4.2	Περιεχόμενο θεμάτων	319
7.4.3	Οδηγίες–διευκρινίσεις	334
7.5	Στοιχεία κλάδου	334
7.5.1	Αντικειμενικός σκοπός	334
7.5.2	Περιεχόμενο θεμάτων	335
7.5.3	Οδηγίες–διευκρινίσεις	337
7.6	Οργάνωση μονάδας	338
7.6.1	Οργάνωση παραγωγής	338
7.6.2	Οργάνωση διοίκησης, διαχείρισης, διάθεσης και εμπορίας	338
7.6.3	Οργάνωση στελέχωσης και εργατικού δυναμικού.....	340
7.7	Υπολογισμός κεφαλαίου κίνησης.....	341
7.7.1	Αντικειμενικός σκοπός	341
7.7.2	Περιεχόμενο θεμάτων	341
7.7.3	Οδηγίες–διευκρινίσεις	342
7.8	Κόστος παραγωγής.....	343
7.8.1	Αντικειμενικός σκοπός	343
7.8.2	Περιεχόμενο θεμάτων	344
7.8.3	Οδηγίες–διευκρινίσεις	344
7.9	Προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας και βιωσιμότητας της μονάδας.....	344
7.9.1	Προβλέψεις βιωσιμότητας	344
7.9.2	Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της νέας επένδυσης με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης, όπως ορίστηκαν στο άρθρο 14, εδάφιο Β, παράγραφος 2 του νόμου 4399/16	345
7.9.3	Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της νέας επένδυσης με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 18-19 του νέου Ν.4887/22)	347
7.10	Βαθμολόγηση του επενδυτικού σχεδίου	348
7.10.1	Γενικά	348
7.10.2	Βήματα βαθμολόγησης επενδυτικού σχεδίου στο πλαίσιο του νόμου 4399/16	349
7.10.3	Βήματα βαθμολόγησης επενδυτικού σχεδίου στο πλαίσιο του νέου νόμου 4887/22	351
7.11	Ενδεικτικά θέματα – ενδεικτικές ερωτήσεις του έβδομου κεφαλαίου.....	351

8.	Οδηγός φροντιστηριακών ασκήσεων και ασκήσεων πράξης/εφαρμογής...	353
8.1	Γενικά	353
8.2	Ασκήσεις πράξης/εφαρμογής	355
8.2.1	Ασκήσεις πράξης/εφαρμογής πρώτου μέρους (κεφάλαια 1-4).....	355
8.2.2	Ασκήσεις πράξης/εφαρμογής δεύτερου μέρους (κεφάλαια 5-7)	378
8.3	Ασκήσεις πράξης/εφαρμογής για εξάσκηση	403
9.	Οδηγός περιπτωσιακών οικονομοτεχνικών μελετών με χρήση Η/Υ και κατάλληλου λογισμικού προγράμματος	413
9.1	Γενικά	413
9.2	Περιπτωσιακές μελέτες εφαρμογής στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος για τις οικονομοτεχνικές μελέτες.....	414
9.2.1	Πρώτη περιπτωσιακή μελέτη «Εκσυγχρονισμός-επέκταση υφιστάμενης μεταποιητικής μονάδας παραγωγής επίπλων».....	414
9.2.2	Δεύτερη περιπτωσιακή μελέτη «Ίδρυση μονάδας παραγωγής κρασιού»	427
9.2.3	Τρίτη περιπτωσιακή μελέτη «Εκσυγχρονισμός-επέκταση υφιστάμενης μεταποιητικής μονάδας κατασκευής και εμπορίας πλακιδίων».....	438
9.3	Ενδεικτικά θέματα αξιολόγησης της επίδοσης των σπουδαστών/φοιτητών για το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος.....	449
9.3.1	Γενικά	449
9.3.2	Λίστα θεμάτων για την πρώτη αξιολόγηση.....	449
9.3.3	Λίστα θεμάτων για την τελική αξιολόγηση	450

Μέρος 3ο

Πιλοτικά παραδείγματα εκπόνησης οικονομοτεχνικών μελετών

10.	Πρακτικά παραδείγματα υπολογισμού κυριότερων δαπανών.....	455
10.1	Υπολογισμός απλού τόκου	455
10.2	Υπολογισμός σύνθετου τόκου (ανατοκισμός)	457
10.3	Υπολογισμός τοκοχρεολυσίου	457
10.4	Υπολογισμός του σταθερού χρεολυσίου.....	458
10.5	Υπολογισμός προοδευτικής χρεολυσίας.....	458
10.6	Υπολογισμός των αποσβέσεων.....	460
10.6.1	Μέθοδος με σταθερό συντελεστή απόσβεσης	460
10.6.2	Μέθοδος με φθίνοντα συντελεστή απόσβεσης	461
10.7	Υπολογισμός του απαραίτητου κεφαλαίου.....	462
10.8	Αριθμοδείκτες.....	464
10.8.1	Αριθμοδείκτες ευστάθειας	464
10.8.2	Αριθμοδείκτες ρευστότητας	465
10.8.3	Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας	466
10.8.4	Αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας	466
10.9	Προϋπολογισμός	468
10.9.1	Γενικά	468
10.9.2	Τεχνική κατάρτισης προϋπολογισμών	469

11. Παράδειγμα εκπόνησης συνοπτικής οικονομοτεχνικής προμελέτης στον πρωτογενή τομέα.....	473
12. Αναλυτικό παράδειγμα εκπόνησης οικονομοτεχνικής μελέτης στον δευτερογενή τομέα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του πρόσφατου αναπτυξιακού νόμου 4399/16.....	495
12.1 Εισαγωγή: συνοπτική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου – σκοπιμότητα	495
13. Πίνακες υπολογισμού ενισχύσεων του πρόσφατου νόμου 4399, στο πλαίσιο του καθεστώτος «Νέες ανεξάρτητες ΜΜΕ», παραδείγματος κεφαλαίου 12.....	539
13.1 Παράμετροι	539
13.2 Δαπάνες.....	541
13.3 Ποσοστά ενίσχυσης.....	542
13.4 Ποσά ενίσχυσης	543
13.5 Χρηματοδοτικό σχήμα.....	544
13.6 Έλεγχοι ορθότητας	545
13.7 Οι πίνακες βιωσιμότητας με βάση τον νόμο 4399/16 σε Excel.....	545
14. Πίνακες υπολογισμού ενισχύσεων βάσει του νέου νόμου 4887/22, στο πλαίσιο του καθεστώτος «Μεταποίηση – εφοδιαστική αλυσίδα», παραδείγματος κεφαλαίου 12.....	547
15. Ενδεικτικά παραδείγματα πρότυπων επενδύσεων.....	549
15.1 Γενικά	549
15.2 Παραδείγματα ενδεικτικών προτύπων επενδύσεων	549
15.2.1 Κέντρο θαλασσοθεραπείας και ευεξίας.....	549
15.2.2 Μονάδα εκτροφής σαλιγκαριών.....	551
15.2.3 Αγροτουρισμός.....	553
Βιβλιογραφία	557